

Eco Fund
Slovenian
Environmental
Public Fund

POSLOVNA POLITIKA

EKO SKLADA, SLOVENSKEGA OKOLJSKEGA JAVNEGA SKLADA

v obdobju od 2016 do 2020

Ljubljana, marec 2016

Osnovni podatki o Eko skladu, Slovenskem okoljskem javnem skladu

Skrajšano ime: Eko sklad, j.s.
Ime v angleščini: Eco Fund, Slovenian Environmental Public Fund
Spletna stran: www.ekosklad.si

Logotip:

Bilančna vsota na dan 31.12.2015 246.195.621 EUR
Matična številka: 5854067000
Šifra uporabnika: 96032
Šifra glavne dejavnosti: 84.110 – Splošna dejavnost javne uprave
Davčna številka: 10677798
TRR namenskega premoženja: 011006270960308

Splošni okvir delovanja Eko sklada

Leto prve ustanovitve in zakonska podlaga: 1994, Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93)
Preoblikovanje v javni finančni sklad: 2001, Zakon o javnih skladih (Uradni list RS, št. 22/00)
Preoblikovanje in širitev dejavnosti: 2005, Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04)
Ekološki sklad Republike Slovenije, javni sklad: Ustanovitveni akt (Uradni list RS, št. 85/04 in 55/06)
Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad: Zakon o varstvu okolja (ZVO-1) (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15 in 102/15)
Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (Ustanovitveni akt Eko sklada) (Uradni list RS, št. 112/09, 1/12, 98/12 in 20/13)
Ključne dejavnosti (ZVO-1): Spodbujanje naložb v infrastrukturo varstva okolja državnega in lokalnega pomena
Spodbujanje naložb v izrabo obnovljivih virov energije
Spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije
Spodbujanje naložb s področja razvoja ali uporabe okoljskih tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja
Spodbujanje različnih oblik izobraževanja in ozaveščanja javnosti
Druge dejavnosti in naloge s področja varstva okolja, ki so določene v ustanovitvenem aktu Eko sklada
Akt, ki ureja razmerja Eko sklada do uporabnikov njegovih storitev: Splošni pogoji poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, z dne 22. 4. 2010
(<http://www.ekosklad.si/dokumenti/spp.pdf>)

Organi Eko sklada

Direktor: mag. Hinko Šolinc
Nadzorni svet: mag. Tanja Bolte, predsednica
Ervina Jarc, članica, namestnica predsednice
Leon Behin, član
Danijel Levičar, član

Kazalo vsebine

Povzetek	6
1. Uvod in izhodišča pri pripravi poslovne politike	8
2. Ključne pravne in strokovne podlage za dejavnost Eko sklada	9
2.1. Zakon o varstvu okolja	9
2.2. Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada	10
2.3. Zakon o rudarstvu	11
2.4. Zakon o porabi sredstev dolgoročnih rezervacij za ekološko sanacijo	11
2.5. Energetski zakon in Uredba o zagotavljanju prihrankov energije	11
2.6. Sklad za podnebne spremembe	11
2.7. Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012	12
2.8. Nacionalni akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2014-2020 in Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010-2020	12
2.9. Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb	12
2.10. Pariški sporazum o podnebnih spremembah in Evropski kažipot do nizkoogljičnega gospodarstva do leta 2050	13
3. Poslanstvo in vrednote Eko sklada	14
4. Ključni strateški cilji Eko sklada	14
4.1. (P)ostati osrednji nosilec okoljske javne politike	14
4.2. Zagotoviti učinkovito izvajanje področnih ciljev javne politike	14
4.3. Skrbeti za učinkovito, vključujočo in trajnostno organizacijsko in poslovno kulturo oz. notranjo učinkovitost dela Eko sklada, skladno s sodobnimi standardi poslovanja	16
5. Obseg, vrsta, struktura, ciljne skupine prejemnikov in merljivi kazalci rezultatov spodbud	16
5.1. Obseg, vrsta, struktura in ciljne skupine prejemnikov	16
5.2. Merljivi kazalci rezultatov	20
6. Viri financiranja in finančno poslovanje Eko sklada	22
7. Zaključek	24

Kazalo tabel

<i>Tabela 1: Okvir predvidoma razpisanih spodbud Eko sklada 2016-2020 – ugodno kreditiranje .....</i>	17
<i>Tabela 2: Okvir predvidoma razpisanih spodbud Eko sklada 2016-2020 – nepovratna sredstva (subvencije) (oba finančna vira sredstev skupaj) .....</i>	18
<i>Tabela 3: Okvir predvidoma razpisanih spodbud Eko sklada 2016-2020 – nepovratna sredstva (subvencije) (finančni vir sredstev Uredba o prihrankih energije) .....</i>	18
<i>Tabela 4: Okvir predvidoma razpisanih spodbud Eko sklada 2016-2020 – nepovratna sredstva (subvencije) (finančni vir sredstev Sklad za podnebne spremembe) .....</i>	19
<i>Tabela 5: Druge aktivnosti in stroški .....</i>	19
<i>Tabela 6: Indikatorji za merjenje rezultatov ugodnega kreditiranja .....</i>	20
<i>Tabela 7: Indikatorji za merjenje rezultatov nepovratnih sredstev .....</i>	21

Seznam kratic

Eko sklad	Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (Eko sklad, j.s.)
OVE	Obnovljivi viri energije
URE	Učinkovita raba energije
ENSVET	Energetsko svetovanje za občane
NVO	Nevladne organizacije
ZVO-1	Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15 in 102/15)
ZJS-1	Zakon o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08 in 8/10 – ZSKZ-B)
Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada	Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (Uradni list RS, št. 112/09, 1/12, 98/12 in 20/13)
Splošni pogoji poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada	Splošni pogoji poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, z dne 22. 4. 2010 (http://www.ekosklad.si/dokumenti/spp.pdf)
ReNPVO	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 (Uradni list RS, št. 2/06)
ZRud-1	Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14)
ZPDRES	Zakon o porabi sredstev dolgoročnih rezervacij za ekološko sanacijo (Uradni list RS, št. 59/01 in 80/04 – ZUARLPP)
EZ-1	Energetski zakon (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15)
Uredba o zagotavljanju prihrankov energije	Uredba o zagotavljanju prihrankov energije (Uradni list RS, št. 96/14)
AN URE 2020	Nacionalni akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2014-2020 (http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/an_ure/an_ure_2020_sprejet_maj_2015.pdf)
AN OVE	Acijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010-2020 (http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/an_ove/)

an_ove_2010-2020_final.pdf)

DSEPS	Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_final_okt2015.pdf)
Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v letu 2016	Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v letu 2016 (Uradni list RS, št. 7/16)
Pariški sporazum o podnebnih spremembah	Pariški sporazum o podnebnih spremembah (http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf)
Evropski kaŕipot do nizkoogljičnega gospodarstva do leta 2050	Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij - Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 z dne 8.3.2011 (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52011DC0112&from=EN)
Direktiva o energetske učinkovitosti 2012/27/EU	Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L št. 315 z dne 14.11.2012)
Direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov 2009/28/ES	Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L št. 140/16 z dne 5.6.2009)
Direktiva o energetske učinkovitosti stavb 2010/31/EU	Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb (UL L 153 z dne 18.6.2010)
Pravilnik o metodah za določanje prihrankov energije	Pravilnik o metodah za določanje prihrankov energije (Uradni list RS, št. 67/2015)
Direktiva o energetske učinkovitosti 2012/27/EU	Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315 z dne 14.11.2012)

Povzetek

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (Eko sklad), je največja javna finančna institucija, ustanovljena z namenom spodbujanja okoljskih naložb v Republiki Sloveniji. Ustanoviteljica in lastnica Eko sklada je Republika Slovenija, ki z njegovo pomočjo zasleduje del zastavljenih ciljev na področju okolja. Temeljna poslovna dejavnost Eko sklada je tako spodbujanje varstva okolja in okoljskih naložb z merljivimi okoljskimi učinki, in sicer predvsem preko instrumentov ugodnega kreditiranja in nepovratnih sredstev, ki se dodeljujejo na podlagi javnih pozivov in razpisov, pa tudi skozi aktivnosti, vezane na financiranje brezplačnega energetskega svetovanja za občane (ENSVET), promocijo in ozaveščanje. Ukrepi, spodbujeni z instrumenti Eko sklada, imajo poleg okoljskih učinkov tudi številne multiplikativne učinke na gospodarstvo in družbo.

Osnovo za delovanje Eko sklada predstavljajo Zakon o varstvu okolja (ZVO-1), Zakon o javnih skladih (ZJS-1), Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, in Splošni pogoji poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada. Z novim Energetskim zakonom (EZ-1) in Uredbo o zagotavljanju prihrankov energije ter z Odloki o programih porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe je Eko sklad prejel dodatne zadolžitve, kar v smislu širitve nalog in hkrati stabilnejšega, systemskega zagotavljanja vira financiranja, ki omogoča dolgoročnejše načrtovanje ukrepov Eko sklada, predstavlja korak naprej v poslovanju in položaju Eko sklada kot akterja na področju izvajanja okoljske politike. Dodatne strokovne, vsebinske podlage za delo Eko sklada predstavljajo Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 (ReNPVO), Nacionalni akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2014-2020 (AN URE 2020), Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010-2020 (AN OVE) in Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (DSEPS), dolgoročno pa tudi novi Pariški podnebni sporazum. Brez ustrezne javne finančne podpore, kot jo nudi Eko sklad, namreč doseganje ciljev, zastavljenih v navedenih strateških dokumentih, ni izvedljivo.

Poslovna politika Eko sklada 2016-2020 predstavlja ključne strateške usmeritve delovanja sklada. Skladno z ZJS-1 vsebuje tudi prikaz predvideno razpisanih sredstev za posamezne ukrepe in prejemnike spodbud v predmetnem obdobju, glede na prej navedene pravne in strokovne podlage in usmeritve ter okoljske cilje. Ta del je potencialnim investitorjem, ki želijo pridobiti sredstva Eko sklada, lahko v pomoč pri srednjeročnem načrtovanju oz. odločanju za posamezne naložbe, ki jih spodbuja Eko sklad. Eko sklad bo tudi v obdobju 2016-2020 nadaljeval s financiranjem številnih okoljskih ukrepov, hkrati pa so predvidene določene spremembe in novosti ter diverzifikacija, skladno z zakonodajo ter smernicami resornih ministrstev, pristojnih za okolje in energijo, kar za vlogo institucije predstavlja priložnost in hkrati izziv. S svojo dejavnostjo bo Eko sklad zasledoval predvsem naslednje tri ključne, soodvisne strateške cilje:

1. *(p)ostati osrednji nosilec* okoljske javne politike in ključni člen prizadevanj države na poti v zeleno družbo;
2. *zagotoviti učinkovito izvajanje področnih ciljev* javne politike oz. *skrbeti za visoko raven učinkovitosti instrumentov* Eko sklada, skladno s potrebami, usmeritvami, cilji in zavezami države, s pomočjo spremljanja, prilagajanja, nadgrajevanja, poročanja in sodelovanja, kamor sodi tudi:
  - zagotavljanje kontinuitete ključnih javnih pozivov za dodeljevanje spodbud brez prekinitev, ki škodujejo gospodarski dejavnosti in doseganju okoljskih ciljev, kar bo investitorjem omogočilo dolgoročno načrtovanje naložb in enakomeren obseg investicijskih ukrepov v času;
  - zagotavljanje možnosti hkratnega koriščenja nepovratnih sredstev in ugodnega kreditiranja Eko sklada za financiranje ustreznih naložb;
  - uvajanje načela »več za več« - progresivnih spodbud oz. progresivnega usmerjanja nepovratnih sredstev v celovito energijsko prenovo stavb;

- prispevanje k odpravljanju socialnih in drugih ovir pri odločanju za okoljske naložbe in doseganju različnih okoljskih ciljev;
  - zagotavljanje finančno vzdržnega in transparentnega načina poslovanja Eko sklada;
  - skrb, da bo Eko sklad odprta, odzivna in uporabnikom prijazna javna finančna institucija.
3. *skrbeti za učinkovito, vključujočo in trajnostno organizacijsko in poslovno kulturo* oz. za notranjo učinkovitost dela Eko sklada, skladno s sodobnimi standardi poslovanja in vrednotami Eko sklada.

1. Uvod in izhodišča pri pripravi poslovne politike

Eko sklad je največja javna finančna institucija, ustanovljena z namenom spodbujanja okoljskih naložb v Republiki Sloveniji. Ustanoviteljica in lastnica Eko sklada je Republika Slovenija, ki s pomočjo Eko sklada zasleduje del zastavljenih ciljev na področju okolja.¹ Temeljna poslovna dejavnost Eko sklada je spodbujanje varstva okolja in okoljskih naložb z merljivimi okoljskimi učinki, in sicer predvsem preko instrumentov ugodnega kreditiranja in nepovratnih sredstev, pa tudi skozi aktivnosti, vezane na financiranje brezplačnega energetskega svetovanja za občane v okviru mreže ENSVET, promocijo in ozaveščanje o Eko skladu, varstvu okolja in trajnostnem razvoju ter sofinanciranje projektov nevladnih organizacij (NVO), kot je npr. zmanjševanje energetske revščine.

Eko sklad je od leta 1995 do leta 2015 objavil skupaj 56 javnih razpisov in pozivov za ugodno kreditiranje ali nepovratno subvencioniranje različnih okoljskih naložb, nekatere tudi po pogodbi za ministrstva. Od leta 1995, ko je Eko sklad pričel z dodeljevanjem ugodnih kreditov za okoljske naložbe, do konca leta 2015 je bilo prejemnikom odobrenih več kot 17.300 kreditov v skupni vrednosti več kot 451 milijonov EUR. Od leta 2008, ko se je dodeljevanju kreditov pridružilo dodeljevanje nepovratnih sredstev (najprej za naložbe URE in rabe OVE v stavbah, nato pa tudi za okoljske naložbe v prometu), pa do konca leta 2015 je bilo prejemnikom dodeljenih več kot 141 milijonov EUR nepovratnih sredstev za več kot 78.400 naložb. Poleg tega je Eko sklad veliko aktivnosti izvajal tudi na področju promocije Eko sklada, varstva okolja in trajnostnega razvoja preko oglaševanja spodbud Eko sklada in finančne podpore različnim projektom - dogodkom na nacionalni in lokalni ravni (npr. Dnevi energetikov, Zgradbe, energija, okolje, Vodni dnevi, Okoljsko srečanje, Srečanje koordinatorjev ekovrtecev v okviru projekta Ekošola, projekti NVO itd.). Od leta 2012 financira tudi brezplačno energetske svetovanje za občane v okviru mreže ENSVET. Eko sklad v zadnjem času vse večji pomen pripisuje naložbam v URE in rabo OVE, pri katerih so okoljski učinki največji in kamor je usmerjen največji obseg sredstev Eko sklada.

Ta dokument predstavlja poslovno politiko Eko sklada za obdobje 2016-2020. V 23. členu ZJS-1 je določeno, da javni sklad posluje skladno s poslovno politiko za srednjeročno obdobje, ki jo na predlog direktorja in na podlagi mnenja nadzornega sveta sprejme ustanovitelj. Poslovna politika javnega sklada mora vsebovati najmanj osnovne smernice glede ciljnih skupin prejemnikov spodbud za pravne in fizične osebe oziroma pomoči za fizične osebe, skupnega obsega spodbud in naložb v naslednjih poslovnih letih, merljivih kazalcev rezultatov delovanja sklada ter vrednosti in strukture naložb javnega sklada. Eko sklad kot izvajalec politike, ki ju oblikujeta ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, in ministrstvo, pristojno za energijo, pri pripravi poslovne politike upošteva usmeritve obeh omenjenih ministrstev in strateških dokumentov.² Glede na navedeno ta dokument najprej povzema ključne pravne in strokovne podlage za izvajanje dejavnosti Eko sklada ter poslovno politiko 2016-2020, čemur sledi predstavitev poslanstva in vrednot Eko sklada ter treh ključnih strateških soodvisnih ciljev za navedeno obdobje. V nadaljevanju so skladno z zahtevami ZJS-1 in drugimi prej navedenimi pravnimi ter strokovnimi podlagami, usmeritvami in okoljskimi cilji predstavljene ciljne skupine prejemnikov spodbud, vrsta, obseg in struktura spodbud sklada za obdobje 2016-2020, prav tako pa tudi merljivi kazalci rezultatov delovanja Eko sklada. Ta del je lahko v pomoč tudi potencialnim investitorjem, ki želijo pridobiti sredstva Eko sklada, pri srednjeročnem načrtovanju oz. odločanju za posamezne naložbe, ki jih spodbuja Eko sklad. Sledijo ključne smernice glede finančnih virov in finančnega poslovanja Eko sklada v predmetnem obdobju.

---

¹ Podobne javne institucije v tujini predstavljata npr. KfW (Nemčija) in Green Investment Bank (Velika Britanija).

² V primeru morebitnih sprememb ali dopolnitev relevantne zakonodaje in usmeritev resornih ministrstev so možne tudi spremembe in dopolnitve (izvajanja) poslovne politike Eko sklada 2016-2020.

Poslovna politika kot takšna predstavlja ključne strateške usmeritve delovanja Eko sklada za obdobje 2016-2020, njena letna realizacija oz. operacionalizacija pa se izvaja skladno s sprejetim letnim poslovnim in finančnim načrtom Eko sklada, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije. O rezultatih doseganja letnih ciljev poslovanja Eko sklad poroča pristojnim ministrstvom in v rednih letnih poročilih, ki se objavijo tudi na spletni strani Eko sklada.

2. Ključne pravne in strokovne podlage za dejavnost Eko sklada

Osrednja zakona, ki trenutno urejata delovanje Eko sklada, sta:

- **ZVO-1**, ki celovito opredeljuje namene in instrumente spodbujanja naložb v varstvo okolja, ki jih Eko sklad lahko uporablja, ter vrste postopkov in osnovna načela dodeljevanja spodbud;
- **ZJS-1**, ki ureja delovanje javnega sklada, podrobno predpisuje način poslovanja javnega sklada in je podlaga za sedanjo organiziranost Eko sklada kot javnega sklada.

Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, opredeljuje temeljne okvire delovanja Eko sklada, s **Splošnimi pogoji poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada**, pa se urejajo razmerja Eko sklada do uporabnikov njegovih storitev in opredeljujejo merila za dodeljevanje sredstev.

Poleg tega je nekaj dodatnih nalog Eko sklada opredeljenih tudi v **Zakonu o rudarstvu (ZRud-1)** in **Zakonu o porabi sredstev dolgoročnih rezervacij za ekološko sanacijo (ZPDRES)**. Širši nabor novih nalog Eko sklada in pomembne finančne vire za njihovo izvajanje opredeljujejo **EZ-1** in **Uredba o zagotavljanju prihrankov energije**, pa tudi **Odloki o Programih porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe**, ki jih pripravlja ministrstvo, pristojno za okolje (trenutno Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v letu 2016).

Med ključnimi strokovnimi podlagami za vsebino dela Eko sklada so med drugimi tudi **ReNPVO in operativni programi**, sprejeti na njeni podlagi na različnih področjih varstva okolja, **AN URE 2020**, **AN OVE** in **DSEPS**, kot dolgoročna smernica pa tudi **Pariški podnebni sporazum**.

2.1. Zakon o varstvu okolja

Skladno z ZVO-1 je Eko sklad javni finančni sklad po predpisih o javnih skladih, ki spodbuja trajnostni razvoj s financiranjem naložb za preprečevanje, odpravljanje ali zmanjšanje obremenjevanja okolja. Ustanovitelj Eko sklada je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice pa izvršuje Vlada Republike Slovenije. Eko sklad spodbuja trajnostni razvoj skladno z nacionalnim programom varstva okolja, nacionalnim energetskega programom, skupno okoljsko in energetskega politiko EU ter operativnimi in akcijskimi programi, sprejetimi na njihovi podlagi. Dejavnosti, ki jih Eko sklad opravlja v javnem interesu, so zlasti:

1. spodbujanje naložb v infrastrukturo varstva okolja državnega in lokalnega pomena,
2. spodbujanje naložb v izrabo OVE,
3. spodbujanje ukrepov URE,
4. spodbujanje naložb s področja razvoja ali uporabe okoljskih tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja,
5. spodbujanje različnih oblik izobraževanja in ozaveščanja javnosti in
6. druge dejavnosti in naloge s področja varstva okolja, ki so določene v ustanovitvenem aktu Eko sklada.

Eko sklad lahko sodeluje z drugimi javnimi finančnimi institucijami in ministrstvi ter z domačimi in mednarodnimi zasebnimi finančnimi institucijami z namenom učinkovitejšega opravljanja svojih nalog, krepitve finančnega potenciala in usklajene ter celovite ponudbe finančnih spodbud na področju trajnostnega razvoja.

Minister lahko pooblasti Eko sklad, da za račun ministrstva opravlja naloge ali del nalog v zvezi s sofinanciranjem določenih dejavnosti iz sredstev državnega proračuna in drugih sredstev v skladu z zakonom. Sklad v ta namen sklene z ministrstvom pogodbo, s katero se določijo obseg, namen in pogoji opravljanja nalog oziroma dodeljevanja sredstev.

Instrumenti, ki jih Eko sklad lahko uporablja za opravljanje svojih dejavnosti, so:

1. posojila z ugodno obrestno mero,
2. garancije ali druge oblike poroštev,
3. kapitalske naložbe (statusno partnerstvo),
4. nepovratna sredstva, vključno s subvencioniranjem obrestne mere oziroma stroškov, povezanih s posojili,
5. finančni zakup, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo, in
6. drugi finančni instrumenti, kjer je možna sprememba oblike financiranja v lastniški delež v podjetju.

Eko sklad uporablja instrumente iz prejšnjega odstavka v skladu s predpisi, ki urejajo državne pomoči.

Eko sklad lahko s soglasjem ustanovitelja dodeljuje lastna nepovratna sredstva iz tistega dela presežka prihodkov nad odhodki, ki presega potreben presežek za ohranjanje realne vrednosti sklada namenskega premoženja Eko sklada glede na stopnjo inflacije v Republiki Sloveniji.

Sredstva za sofinanciranje različnih oblik izobraževanja in ozaveščanja javnosti se zagotavljajo iz sredstev Eko sklada.

2.2. Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada

Na podlagi ZVO-1 in ZJS-1 so bili pripravljene in sprejeti **Akt o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada**, ki opredeljuje temeljne okvire delovanja Eko sklada, in **Splošni pogoji poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada**, s katerimi se urejajo razmerja Eko sklada do uporabnikov njegovih storitev in opredeljujejo merila za dodeljevanje sredstev. Sredstva Eko sklada so javna sredstva, zato postopek za dodeljevanje spodbud upošteva splošna načela ravnanja z javnimi sredstvi, med katerimi velja nameniti poseben poudarek transparentnosti, gospodarnosti in enaki obravnavi vseh kandidatov.

Skladno s sedmim členom Akta o ustanovitvi Eko sklada poleg nalog, ki jih sklad opravlja po zakonu, ki ureja varstvo okolja, sklad za račun ustanovitelja iz sredstev državnega proračuna ter drugih sredstev v skladu s predpisi ali iz sredstev Evropske unije opravlja še naslednje naloge:

- sofinanciranje naložb v infrastrukturo varstva okolja državnega ali lokalnega pomena,
- sofinanciranje ukrepov URE in izrabe OVE ali zmanjševanja obremenitve okolja,
- sofinanciranje različnih oblik informiranja, svetovanja, izobraževanja in ozaveščanja javnosti,
- finančne naloge zbiranja, upravljanja in namenske porabe sredstev, pridobljenih iz plačila za sanacijo posledic rudarskih del skladno z zakonom, ki ureja rudarstvo,
- druge strokovne in organizacijsko-tehnične naloge.

Eko sklad opravlja naloge iz prejšnjega odstavka na področju varstva okolja oziroma odprave ali zmanjševanja obremenitve okolja, URE in izrabe OVE ter na drugih področjih v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, energetiko, rudarstvo, in odločitvami ustanovitelja.

2.3. Zakon o rudarstvu

Po **ZRud-1** je Eko sklad pooblaščen za finančno upravljanje sredstev, pridobljenih iz plačila za sanacijo posledic rudarskih del. Naloge, ki jih Eko skladu nalaga predmetni zakon, se trenutno še ne izvajajo. Glede na zadnje informacije resornega ministrstva so v letu 2016 iz navedenega vira predvideni prvi prilivi sredstev.

2.4. Zakon o porabi sredstev dolgoročnih rezervacij za ekološko sanacijo

ZPDRES ureja nadzor nad porabo sredstev dolgoročnih rezervacij, za katera so podjetja v postopku lastninskega preoblikovanja v svojih otvoritvenih bilancah oblikovala vire sredstev za sanacijo okoljskih bremen. Večina sanacijskih postopkov je že zaključenih. Za družbe, v katerih se je pred zaključkom sanacije začel stečajni ali likvidacijski postopek, ima Eko sklad položaj upnika za terjatev v višini revaloriziranega dela neporabljenih sredstev za izvedbo programa gospodarske družbe. Tako pridobljena sredstva, zmanjšana za morebitne stroške postopkov izterjave, bodo dodatno namensko premoženje sklada, porabila pa se bodo lahko za poplačilo stroškov sanacije okoljskega bremena gospodarske družbe, ki je v stečaju ali likvidaciji.

2.5. Energetski zakon in Uredba o zagotavljanju prihrankov energije

EZ-1 določa še večji obseg nalog Eko sklada, in sicer tako zbiranja sredstev iz naslova prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti kot tudi dodeljevanja nepovratnih sredstev po javnih pozivih na področju učinkovite rabe energije. Skladno z **EZ-1** Eko sklad tudi organizira ter vodi energetske svetovanje za občane v okviru mreže ENSVET, ki se prav tako financira iz sredstev za izvajanje programa za povečanje energetske učinkovitosti Eko sklada. Podrobnejše določbe o teh nalogah so opredeljene z **Uredbo o zagotavljanju prihrankov energije**, ki med drugim vsebuje tudi višino prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti za izvajanje programa Eko sklada.

2.6. Sklad za podnebne spremembe

Poleg navedenega Eko sklad za račun Ministrstva za okolje in prostor v skladu z **Odloki o Programih porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe** izvaja naloge za dodeljevanje nepovratnih sredstev z namenom spodbujanja ukrepov URE in OVE ter ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka na t.i. degradiranih območjih, t.j. območjih, ki so zaradi prekomerne onesnaženosti zraka s PM_{10} uvrščena v razred največje obremenjenosti, za katera so sprejeti Odloki o načrtih za kakovost zraka. Trenutno so predmet sofinanciranja lahko ukrepi energijske sanacije stanovanjskih stavb, vključno s priklopom na daljinsko ogrevanje na OVE, zamenjava kurilnih naprav v gospodinjstvih z najnižjimi dohodki, skupne kotlovnice na lesno biomaso v večstanovanjskih stavbah, ukrepi URE in rabe OVE pravnih oseb, nakup novih vozil javnega potniškega prometa, pa tudi nakup novih ali predelava minibusov in drugih oblik trajnostne mobilnosti v območjih, pomembnih za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti, sofinanciranje izgradnje infrastrukture za elektro polnilnice ter investicije v izgradnjo novih manjših naprav za proizvodnjo električne energije iz OVE za samooskrbo.

2.7. Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012

Pri izvajanju dejavnosti spodbujanja naložb na področju varstva okolja z ugodnimi krediti Eko sklad zasleduje cilje **ReNPVO** in iz njega izhajajočih operativnih programov.

2.8. Nacionalni akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2014-2020 in Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010-2020

Eko sklad s svojimi instrumenti spodbujanja naložb v varstvo okolja zasleduje tudi cilje na področju URE in rabe OVE, zastavljene v **AN URE 2020**, s katerim si Slovenija skladno z zahtevami Direktive o energetske učinkovitosti 2012/27/EU zastavlja nacionalni cilj izboljšanja energetske učinkovitosti energije za 20 % do leta 2020, za Eko sklad pa je določen ciljni prihranek 262 GWh letno, in v **AN OVE**, s katerim se Slovenija glede na zahteve Direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov 2009/28/ES zavezuje cilju zagotoviti 25 % delež OVE v končni rabi energije in 10 % OVE v prometu do leta 2020 ter ustaviti rast bruto porabe končne energije.

2.9. Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenovne stavb

Pomembno strokovno podlago za Eko sklad v obdobju 2016-2020 predstavlja **DSEPS**, sprejeta na podlagi Direktive o energetske učinkovitosti 2012/27/EU in EZ-1, s katero so določeni pomembni cilji zmanjševanja rabe energije v stavbah oz. povečanja stopnje prenovne nacionalnega fonda stavb in v kateri je Eko sklad s svojo možnostjo dodeljevanja povratnih in nepovratnih sredstev določen kot eden izmed glavnih deležnikov v procesu energetske prenovne stavb. Skladno s strategijo bo namreč največ prihrankov energije v skladu s strukturo naložb prav v stanovanjskem sektorju, in sicer na ravni 85 % vseh doseženih prihrankov energije z ukrepi prenovne stavb.³ Za spodbujanje in podporo izvajanju naložb v energetske učinkovitost stanovanjskih stavb pa so v Sloveniji, kot poudarja navedena strategija, glavni vir finančnih spodbud dolgoročno in sistemsko zagotovljena povratna in nepovratna sredstva Eko sklada. Kot je navedeno v strategiji, naj bi ob upoštevanju vzvoda, ki ga imajo nepovratne finančne spodbude pri naložbah v energetske učinkovitost, nepovratna sredstva, namenjena naložbam v stanovanjski sektor, v obdobju med 2015 in 2023 aktivirala dobrih 200 milijonov EUR naložb letno. Strategija še navaja, da so sistemska sredstva za financiranje energetske učinkovite prenovne stanovanjskega sektorja kot vir financiranja predvidena tudi po letu 2023.

Kot navedeno DSEPS predvideva nadaljevanje politike spodbud Eko sklada, hkrati pa poudarja, da je za uspešno aktiviranje predvidenih sredstev in doseganje pričakovanih učinkov pomembno, da je črpanje finančnih virov podprto tudi z ustreznimi podpornimi ukrepi, med katerimi Eko sklad zadevajo zlasti naslednji:

- Zagotavljanje dolgoročno predvidljivega in stabilnega obsega finančnih sredstev za energijsko prenovno (predvidljivih razpisov), saj ta omogoča dolgoročno načrtovanje naložb pri lastnikih stanovanjskih stavb in enakomeren obseg ustreznih naložb v obravnavanem obdobju.

---

³ Obstoječi stavbni fond predstavlja sektor z največjim potencialom za doseganje prihrankov energije, saj se v stavbah porabi dobra tretjina vse energije (od tega 72 % v stanovanjskih stavbah, preostalo pa v stavbah javnega sektorja in ostalih nestanovanjskih stavbah). Poleg tega so stavbe ključne za doseganje cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 80–95 % do leta 2050.

- Progresivno usmerjanje nepovratnih subvencij v celovito energijsko prenovo stavb in manj v financiranje posamičnih delnih ukrepov.
- Odpravljanje ozkih grl pri energijski prenovi zaradi nezmožnosti financiranja prenove pri dohodkovno šibkih lastnikih stanovanj. Za odpravljanje energetske revščine in nezmožnosti plačila prenove je že izoblikovan instrument v okviru Eko sklada za odpravljanje energetske revščine.

V DSEPS je predvideno tudi sodelovanje Eko sklada (poleg ostalih institucionalnih deležnikov) pri posebnem programu, ki bi spodbudil oblikovanje paketov storitev, namenjenih URE in izrabi OVE v stavbah zasebnega storitvenega sektorja (malih in srednjih podjetij).

2.10. Pariški sporazum o podnebnih spremembah in Evropski kažipot do nizkoogljičnega gospodarstva do leta 2050

Ne nazadnje poleg vseh zgoraj navedenih podlag pomembno dolgoročno smernico nadaljevanja in povečevanja prizadevanj držav za varstvo okolja, ki zahtevajo nacionalne ukrepe zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, za izvedbo katerih bo kontinuiteta in razvoj javnih finančnih mehanizmov, kot jih izvaja Eko sklad, ključnega pomena, predstavlja tudi **Pariški sporazum o podnebnih spremembah** (kot naslednik Kjotskega protokola in amandmaja h Kjotskemu protokolu iz Dohe), ki vsebuje dogoročni cilj za ohranitev porasta globalne temperature močno pod 2 °C z ustrezno referenco dodatnih naporov za cilj 1,5 °C. Evropska unija bo k temu cilju prispevala najmanj 80-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov glede na njihovo raven iz leta 1990 do leta 2050, kot je med drugim navedeno tudi v **Evropskem kažipotu do nizkoogljičnega gospodarstva do leta 2050**, ki ga je predstavila Evropska komisija.

3. Poslanstvo in vrednote Eko sklada

Poslanstvo Eko sklada je spodbujanje varstva okolja in trajnostnega razvoja skladno z usmeritvami, cilji in zavezami države na področju ter v okviru zakonodaje, in sicer predvsem s financiranjem naložb za preprečevanje, zmanjševanje in odpravljanje obremenjevanja okolja, URE in rabo OVE, ki izkazujejo merljive okoljske učinke, poleg tega pa tudi s promocijo Eko sklada, izobraževanjem in ozaveščanjem javnosti o varstvu okolja in trajnostnem razvoju. Glavna finančna instrumenta, s katerima Eko sklad spodbuja naložbe v varstvo okolja, sta ugodno kreditiranje in dodeljevanje nepovratnih sredstev za različne okoljske naložbe. Eko sklad s spremljanjem in poročanjem o učinkih ukrepov in dejavnikov, ki nanje vplivajo, sodeluje v procesu prilagajanja ukrepov in javne politike na tem področju.

Temeljne vrednote Eko sklada so *strokovnost in zakonitost, ciljna naravnost, gospodarnost, kakovost in učinkovitost, inovativnost, integriteta in transparentnost, odprtost ciljnim javnostim, partnerstvo z deležniki, odgovornost do okolja, strank in zaposlenih, timsko delo, zaupanje in vzajemno spoštovanje.*

4. Ključni strateški cilji Eko sklada

S svojo dejavnostjo v obdobju 2016-2020 bo Eko sklad zasledoval predvsem naslednje soodvisne strateške cilje:

4.1. (P)ostati osrednji nosilec okoljske javne politike

(P)ostati najpomembnejša, javnosti prepoznavna in uporabnikom prijazna javna finančna institucija z visoko organizacijsko in poslovno kulturo ter trajnostnim modelom poslovanja, specializirana za spodbujanje naložb v varstvo okolja, URE in rabo OVE, ki uspešno izvaja cilje in naloge države ter sledi njenim usmeritvam. Spodbude Eko sklada imajo poleg okoljskih učinkov tudi številne druge pozitivne in multiplikativne učinke na gospodarstvo in družbo (t.i. »pozitivne eksternalije«). Ti učinki predstavljajo pomemben prispevek k zasledovanju okoljskih ciljev na eni strani in gospodarskih ciljev na drugi strani. S politiko pametnih ukrepov, t.j. ciljno naravnostjo, prilagajanjem, krepitvijo obsega in raznolikostjo, Eko sklad predstavlja ključni člen prizadevanj na poti v zeleno družbo.

4.2. Zagotoviti učinkovito izvajanje področnih ciljev javne politike

Skrbeti za visoko raven učinkovitosti instrumentov Eko sklada, skladno s potrebami, usmeritvami, cilji in zavezami države, s pomočjo spremljanja, prilagajanja, nadgrajevanja, poročanja in sodelovanja.

V okviru navedenega bo Eko sklad med drugim:

- Izvajal s strani Vlade Republike Slovenije potrjene programe dodeljevanja nepovratnih sredstev za *izboljšanje energijske učinkovitosti* z namenom doseganja prihrankov energije in zbiral sredstva, ki na podlagi Energetskega zakona in Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije predstavljajo sistemski vir sredstev financiranja teh programov.

- Zagotavljal pogoje za uspešno izvajanje drugih nalog na podlagi Energetskega zakona, med drugim tudi *organiziral in vodil za občane brezplačno energetske svetovanje za učinkovito rabo energije v okviru mreže ENSVET*.⁴
- Izvajal *Odloke o Programih porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe* na podlagi pogodbe, sklenjene z ministrstvom, pristojnim za okolje, z namenom spodbujanja URE in izboljšanja kakovosti zraka na t.i. *degradiranih območjih*, t.j. območjih, ki so zaradi prekomerne onesnaženosti zraka s PM₁₀ uvrščena v razred največje obremenjenosti.
- Zagotavljal *možnost hkratnega koriščenja nepovratnih sredstev in ugodnega kreditiranja Eko sklada*, saj se obseg kreditiranja občanov v zadnjem času bistveno povečuje prav zaradi te možnosti.
- Skušal zagotoviti za investitorje *čim ugodnejše obrestne mere in druge pogoje kreditiranja*.
- Zagotavljal *stabilno financiranje in kontinuiteto ključnih javnih pozivov brez prekinitev*, ki škodujejo gospodarski dejavnosti in doseganju okoljskih ciljev. Eko sklad si bo prizadeval, da bodo ugodna kreditna in nepovratna sredstva ves čas na voljo investitorjem v okoljske naložbe. Na ta način bo Eko sklad investitorjem omogočil dolgoročno načrtovanje naložb in enakomeren obseg naložb v času.
- *Progresivno spodbujal ukrepe URE in OVE s ciljem večjega spodbujanja celovite energijske prenove stavb* v primerjavi z izvedbo posameznih ukrepov (skladno z načelom »več za več«). Najvišje stopnje sofinanciranja oz. nepovratnih sredstev bo deležen ukrep celovite energijske prenove stavb, najnižje pa izvedba posameznega ukrepa.
- Prispeval k *odpravljanju socialnih in drugih ovir* pri doseganju odločitev za naložbe in okoljskih ciljev.⁵
- Izvajal *nadzor sofinanciranih naložb* na terenu s preverjanjem ustreznega deleža (izvedenih) naložb⁶, preverjal izpolnjevanje drugih zakonskih zahtev in se posluževal tudi drugih možnosti⁷ za povečanje kvalitete (izvedenih) naložb, sofinanciranih s strani Eko sklada.
- Zagotovil, da bo Eko sklad posloval na *finančno vzdržen način* v smislu zakonitega in preglednega poslovanja, zagotavljanja likvidnosti in obvladovanja (kreditnih) tveganj.
- Zagotovil, da bo Eko sklad *odprta, odzivna in uporabnikom prijazna javna finančna institucija*, vključno z digitalizacijo, posodabljanjem in razvojem (spletnih) uporabniških vmesnikov; izvajal promocijske, informativne in izobraževalne dejavnosti z namenom ozaveščanja javnosti o Eko skladu in pomenu naložb v varstvo okolja, trajnostni razvoj in okoljske tehnologije; povečeval prepoznavnost in ugled Eko sklada v javnosti tako, da bo oblikoval transparentno in učinkovito promocijo, komuniciranje in sodelovanje (tudi projektno) s splošno javnostjo in ciljnimi skupinami in sodeloval z drugimi javnimi institucijami, NVO in partnerji, vključno s sklepanjem strateških partnerstev. V ta namen bo oblikovana tudi Strategija komuniciranja Eko sklada 2016-2020.

---

⁴ Predvideno je izobraževanje novih in obstoječih energetskih svetovalcev; povečanje števila nasvetov; izboljšanje kakovosti svetovanja, informiranja in ozaveščanja občanov oz. priprave investicij v URE in OVE pri občanih; spodbujanje celovite energijske prenove stavb z nasveti; učinkovita komunikacija Eko sklada z energetskimi svetovalci; dodatna oprema za svetovalce; angažiranje svetovalcev za preverjanje deleža naložb, za katere so bila dodeljena sredstva Eko sklada, na terenu.

⁵ Npr. financiranje projekta zmanjševanja energetske revščine; sofinanciranje celotnega deleža stroškov socialno ogroženih upravičenih oseb pri obnovi večstanovanjskih stavb; možnost pridobitve nepovratnih sredstev pri obnovi večstanovanjskih stavb tudi za stanovanja, katerih lastniki niso fizične osebe; spodbujanje zamenjave starih z nakupom novih, visoko učinkovitih malih kurilnih naprav za gospodinjstva z najnižjimi dohodki na degradiranih območjih.

⁶ Skladno s šesto točko 7. člena Direktive o energetske učinkovitosti 2012/27/EU države članice vzpostavijo sisteme za merjenje, nadzor in preverjanje, v okviru katerih se preveri vsaj statistično pomemben delež in reprezentativen vzorec ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti.

⁷ Npr. obveznost Projekta za izvedbo del pri celoviti energijski obnovi večstanovanjskih stavb.

- Skrbel za *redno spremljanje* izvajanja in učinkov ukrepov, *analizo* ter *poročanje* javnim organom in drugim zainteresiranim javnostim skladno z zakonodajo, z namenom prispevati k oblikovanju učinkovite, celovite ter prepoznavne politike na tem področju.

4.3. Skrbeti za učinkovito, vključujočo in trajnostno organizacijsko in poslovno kulturo oz. notranjo učinkovitost dela Eko sklada, skladno s sodobnimi standardi poslovanja

V okviru navedenega si bo Eko sklad med drugim prizadeval za:

- vzdržno, racionalno, učinkovito in transparentno poslovanje;
- optimizacijo organizacijske strukture, ustrezno prilagajanje poslovanja in delovnih procesov, prilagajanje sistemizacije in števila zaposlitev ter srednjeročno kadrovske politiko in načrtovanje razvoja kadrov⁸;
- zmanjševanje zaostankov pri obdelavi vlog za pridobitev spodbud Eko sklada in preprečevanje nastanka novih zaostankov ter strokovnih napak;
- promocijo vrednot Eko sklada med delavci in izvajanje komunikacijskih in drugih ukrepov za krepitev organizacijske identitete in pripadnosti;
- izboljšanje notranje komunikacije in odnosov med delavci;
- medsektorsko povezovanje pri opravljanju nalog in usklajeno delovanje sektorjev;
- čim večjo usklajenost javnih pozivov Eko sklada;
- enotno zunanjo podobo;
- trajnostno poslovanje s prizadevanjem za čim nižji okoljski odtis;
- uporabnikom prijazen odnos in način dela, vključno z izvedbo ankete med uporabniki storitev Eko sklada;
- nadgrajevanje infrastrukture (prostorov in opreme vključno s strojno in programsko ter informacijsko-komunikacijsko opremo, kamor sodijo tudi nadaljnji razvoj aplikacij za podporo vodenju upravnih postopkov in izboljšave na področju elektronskega poslovanja Eko sklada in arhiviranja).

5. Obseg, vrsta, struktura, ciljne skupine prejemnikov in merljivi kazalci rezultatov spodbud

5.1. Obseg, vrsta, struktura in ciljne skupine prejemnikov

Tabele 1-5 prikazujejo načrtovani obseg, vrsto in strukturo spodbud in drugih aktivnosti Eko sklada – razpisanih ugodnih kreditov (s subvencionirano obrestno mero), nepovratnih sredstev (subvencij) in drugih aktivnosti, ki se bodo izvajale (informiranje in ozaveščanje), s ciljnim skupinami prejemnikov spodbud⁹ za obdobje 2016-2020. Ocenjeni so tudi nekateri drugi predvideni stroški oz. aktivnosti. Ocena

---

⁸ Eko sklad bo v obdobju 2016-2020 svojo organizacijsko strukturo in delovne procese ter poslovanje prilagajal nalogam in oceni potrebnih optimizacij za učinkovito izpolnjevanje nalog in doseganje zastavljenih ciljev. Navedeno vključuje tudi prilagajanje sistemizacije in števila zaposlitev. Kadrovski načrt se določi v vsakokratnem letnem poslovnem in finančnem načrtu.

⁹ V širšem smislu so ciljne skupine prejemnikov spodbud Eko sklada vsi potencialni investitorji v URE in rabo OVE v stavbah in prometu, pa tudi v druge okoljske naložbe, ki jih s svojimi instrumenti lahko spodbuja Eko sklad (zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, zmanjševanje drugih emisij v zrak, ravnanje z odpadki, varstvo voda in učinkovita raba vode, začetne naložbe v okoljske tehnologije).

razpisanih sredstev za ugodno kreditiranje znaša 25-30 milijonov EUR na leto, za nepovratna sredstva na podlagi EZ-1, ki se dodeljujejo iz zbranih sredstev po Uredbi o zagotavljanju prihrankov energije, 32-37,5 milijonov EUR na leto, za nepovratna sredstva, ki se na podlagi pogodbe z ministrstvom, pristojnim za okolje, dodeljujejo iz Sklada za podnebne spremembe, pa 15-20 milijonov EUR na leto. Za nepovratna sredstva (subvencije) je torej predvidenih skupaj 52-56 milijonov evrov na leto, od tega 33-44 milijonov EUR na leto samo za naložbe v stanovanjskih stavbah. Razrez sredstev je pripravljen na podlagi zgoraj navedenih pravnih in strokovnih podlag, napovedi usmeritev in aktivnosti resornih ministrstev ter ocene razpoložljivih sredstev za financiranje ukrepov v danem trenutku. Letni razrezi sredstev se bodo prilagajali tekočim ocenam razpoložljivih sredstev.

Posamezni ukrepi, ki jih bo spodbujal Eko sklad, se bodo v okviru letnih poslovnih in finančnih načrtov Eko sklada, ki jih sprejme Vlada RS, usklajevali z ukrepi, ki jih bodo spodbujala ministrstva in drugi javni organi, tako da ne bo prihajalo do podvajanja oziroma konkurence med javnimi sredstvi.

Kot prikazujejo tabele 1-5, so v obdobju 2016-2020 predvidene naslednje ključne aktivnosti Eko sklada:

- **kreditiranje pravnih oseb** (občin in/ali gospodarskih družb - javnih podjetij, zasebnih podjetij in ostalih pravnih subjektov) **in samostojnih podjetnikov posameznikov** za naložbe v *zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in zmanjševanje onesnaževanja zraka z drugimi emisijami, gospodarjenje z odpadki, varstvo voda in učinkovito rabo vode, odvajanje odpadnih vod in oskrbo s pitno vodo ter začetne naložbe v okoljske tehnologije;*
- **kreditiranje občanov** (gospodinjstva) za naložbe v *sodobne naprave in sisteme za ogrevanje prostorov in pripravo sanitarne tople vode, rabo OVE za ogrevanje prostorov in pripravo sanitarne tople vode, sodobne naprave za pridobivanje električne energije, zmanjšanje toplotnih izgub pri obnovi stanovanjskih stavb, nizkoenergijske in skoraj ničenergijske stanovanjske stavbe ter stanovanjske enote, energijsko učinkovite naprave, okolju prijazna vozila, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, nadomeščanje gradbenih materialov, ki vsebujejo nevarne snovi, in ravnanje z biološko razgradljivimi odpadki iz gospodinjstva, učinkovito rabo vodnih virov in oskrbo s pitno vodo;*

Tabela 1: Okvir predvidoma razpisanih spodbud Eko sklada 2016-2020 – ugodno kreditiranje

Ugodno kreditiranje (v mio EUR)	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	Skupaj (delež v %)
Občani	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	40,00	28,57
Gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki (Euribor + x %)	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	25,00	17,86
Gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki - URE (Euribor + 0)	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	20,00	14,29
Občine (Euribor + x %)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	15,00	10,71
Občine - URE (Euribor + 0)	10,00	10,00	10,00	5,00	5,00	40,00	28,57
Skupaj	30,00	30,00	30,00	25,00	25,00	140,00	100,00

- **nepovratne finančne spodbude občanom** za naložbe (URE in OVE) v *stanovanjskih stavbah* (spodbude za določene ukrepe na degradiranih območjih in za socialno ogrožene občane bodo višje, višje pa bodo tudi spodbude za celovito prenovo stavb), in za naložbe v *električna vozila*;
- **nepovratna sredstva pravnim osebam in samostojnim podjetnikom posameznikom** za naložbe v *električna vozila*;
- **nepovratna sredstva pravnim osebam** za naložbe v gradnjo *skoraj ničenergijskih stavb* in za naložbe v *vozila za okolju prijazen javni potniški promet, trajnostno mobilnost v zavarovanih območjih* in izgradnjo infrastrukture za *elektro polnilnice*;
- **nepovratna sredstva malim in srednjim podjetjem** v industriji in storitvenem sektorju za *energetske preglede* in za naložbe *URE v industriji, storitvah in javnem sektorju*;
- **nepovratna sredstva** za naložbe (URE in OVE) v *stavbah v lasti nacionalne obrambe*;
- **financiranje in organiziranje mreže ENSVET**; in

Tabela 2: Okvir predvidoma razpisanih spodbud Eko sklada 2016-2020 – nepovratna sredstva (subvencije) (oba finančna vira sredstev skupaj)

Subvencije skupaj (v mio EUR)	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	Skupaj (delež v %)
Skupaj stanovanjske stavbe	33,30	44,10	44,10	44,10	44,10	209,70	78,63
Skupaj vse subvencije	52,60	55,90	54,40	51,90	51,90	266,70	100,00

Tabela 3: Okvir predvidoma razpisanih spodbud Eko sklada 2016-2020 – nepovratna sredstva (subvencije) (finančni vir sredstev Uredba o prihrankih energije)

Nepovratna sredstva - Uredba o prihrankih (v mio EUR)	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	Skupaj (delež v %)
Eno- in dvostanovanjske stavbe - delna prenova	10,00	7,00	4,00	2,00	2,00	25,00	14,60
Eno- in dvostanovanjske stavbe - celovita prenova	1,00	2,00	3,00	3,00	3,00	12,00	7,01
Eno- in dvostanovanjske stavbe - nove skoraj ničenergijske stavbe	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00	14,00	8,18
Večstanovanjske stavbe - delna prenova	4,00	4,00	4,00	4,00	3,00	19,00	11,09
Večstanovanjske stavbe - celovita prenova	4,00	8,00	10,00	11,00	12,00	45,00	26,29
Večstanovanjske stavbe - nove skoraj ničenergijske stavbe	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	5,00	2,92
Občine - nove skoraj ničenergijske stavbe*	6,00	3,00	2,00	0,00	0,00	11,00	6,43
Stanovanjska podjetja in skladi - nove skoraj ničenergijske stavbe	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	4,00	2,34
Priklop na daljinsko ogrevanje	0,70	1,00	1,00	1,90	1,90	6,50	3,80
Poslovne stavbe v rabi javnega sektorja	2,00	1,00	1,00	1,00	1,00	6,00	3,50
Stavbe v lasti nacionalne obrambe	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	2,50	1,46
URE v industriji, storitvah in javnem sektorju	2,50	1,00	1,00	1,00	1,00	6,50	3,80
Električna vozila	2,50	2,00	1,50	1,00	1,00	8,00	4,67
Program energetskega svetovanja občanom v mreži ENSVET	1,00	1,00	1,00	1,10	1,10	5,20	3,04
Energetski pregledi	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	1,50	0,88
Skupaj stanovanjske stavbe	23,70	28,00	28,00	28,00	28,00	135,70	79,26
Skupaj	37,50	35,80	34,30	31,80	31,80	171,20	100,00

* Spodbude za ta ukrep prenehajo, ko nastopi zakonska obveznost. Skladno z Direktivo o energetske učinkovitosti stavb 2010/31/EU in EZ-1 morajo biti po 31.12.2018 vse nove javne stavbe skoraj ničenergijske.

Tabela 4: Okvir predvidoma razpisanih spodbud Eko sklada 2016-2020 – nepovratna sredstva (subvencije) (finančni vir sredstev Sklad za podnebne spremembe – sredstva odvisna od prilivov v SPS oz. cene emisijskih kuponov)

Nepovratna sredstva - Sklad za podnebne spremembe (v mio EUR)	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	Skupaj (delež v %)
Eno- in dvostanovanjske stavbe - delna prenova (kurilne naprave)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	15,00	15,71
Eno- in dvostanovanjske stavbe - delna prenova (drugi ukrepi)	0,70	2,00	1,80	1,70	1,50	7,70	8,06
Eno- in dvostanovanjske stavbe - celovita prenova	0,80	2,50	2,70	2,80	3,00	11,80	12,36
Eno- in dvostanovanjske stavbe - kurilne naprave za socialno ogrožene	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	5,00	5,24
Večstanovanjske stavbe - delna prenova	0,70	2,00	1,80	1,70	1,50	7,70	8,06
Večstanovanjske stavbe - celovita prenova	0,80	2,00	2,20	2,30	2,50	9,80	10,26
Svetovanje o ukrepih URE in nakup blaga socialno šibkim gospodinjstvom za reševanje energetske revščine (preko ENSVET)	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,50	0,52
Samooskrba z električno energijo iz OVE	1,50	2,50	2,50	2,50	2,50	11,50	12,04
Skupne kotlovnice na lesno biomaso	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	5,00	5,24
URE v stavbah v industriji, storitvah in javnem sektorju	2,50	1,50	1,50	1,50	1,50	8,50	8,90
Polnilna infrastruktura za vozila na alternativna goriva	0,20	1,00	1,00	1,00	1,00	4,20	4,40
Javni potniški promet	1,80	1,50	1,50	1,50	1,50	7,80	8,17
Zmanjšanje emisij iz prometa na zavarovanih območjih	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,05
Skupaj stanovanjske stavbe	9,60	16,10	16,10	16,10	16,10	74,00	77,49
Skupaj	15,10	20,10	20,10	20,10	20,10	95,50	100,00

- **financiranje** promocije, informiranja in ozaveščanja ter izobraževanja ciljnih javnosti in ključnih deležnikov, vključno z izvajalci ukrepov, o Eko sklada, varstvu okolja in trajnostnem razvoju, spodbude (finančna podpora) za promocijske projekte s področja trajnostnega razvoja (lastni razpisi in sodelovanje z drugimi institucijami v državi, NVO in drugimi neprofitnimi subjekti¹⁰).

Tabela 5: Druge aktivnosti in stroški

Drugo (v mio EUR)	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	Skupaj - delež (%)
Program za informiranje, ozaveščanje in usposabljanje Centra za podpore/Borzen	0,23	0,26	0,29	0,32	0,35	1,45	24,45
Programi za informiranje in ozaveščanje Eko sklada	0,30	0,50	0,70	0,70	0,80	3,00	50,59
Subvencioniranje obrestne mere (ocenjeno)	0,10	0,30	0,50	0,50	0,50	1,90	32,04
Skupaj	0,63	1,06	1,49	1,52	1,65	6,35	107,08

¹⁰ Npr. javni razpis za NVO za ozaveščanje učencev v osnovnih šolah o okolju, emisijah, odpadkih, URE in OVE.

5.2. Merljivi kazalci rezultatov

Eko sklad tako pri kreditiranju kot tudi pri dodeljevanju nepovratnih sredstev spodbuja naložbe z merljivimi okoljskimi učinki.

Pri nepovratnih finančnih spodbudah so učinki spodbujanih naložb izkazani v manjši rabi energije in posledično zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Za izračun teh učinkov se uporablja **Pravilnik o metodah za določanje prihrankov energije**. Eko sklad o doseženih okoljskih učinkih poroča pristojnima ministrstvoma in v letnem poročilu o poslovanju Eko sklada v posameznem letu. Prav tako Eko sklad na podlagi 2. odstavka 9. člena Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije letno poroča o specifičnem strošku doseganja prihrankov energije za preteklo leto.

Pri obravnavi vlog za kreditiranje pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov Eko sklad uporablja sistem vrednotenja po vnaprej določenih kriterijih točkovanja vlog za kreditiranje okoljskih naložb, kar omogoča natančno vrednotenje projektov in ocenjevanje okoljskih učinkov posameznih projektov. Naložbe, za katere vlagatelji prejmejo kredit Eko sklada, morajo po zaključeni izvedbi dosegati merljive okoljske učinke, ki jih je mogoče predhodno opredeliti, in določiti njihove vrednosti na osnovi izračunov. Okoljski učinki naložb se navadno ovrednotijo v merljivih količinah, kot so na primer zmanjšanje emisij CO₂ v ozračje (ton/leto), zmanjšanje emisij drugih plinov (SO₂, NO_x, HOS, prašni delci) v ozračje (ton/leto), količina posameznih ločeno zbranih ali predelanih frakcij odpadkov (les, plastika, kovine, biološki odpadki, ... v tonah odpadkov/leto), količina prečiščene odpadne vode (m³/leto), posamezne specifične koncentracije odstranjenega onesnaženja in podobno. Spremljanje okoljskih učinkov kreditiranih naložb se izvaja za vse izvedene naložbe pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov po zaključku naložbe na podlagi poročila, ki vključuje merljive okoljske učinke, dosežene v najmanj enem letu rednega obratovanja kreditirane naložbe. Če naložba predvidenih okoljskih učinkov v tem času ne doseže, se spremljanje nadaljuje do izpolnitve načrtovanih vrednosti, predvidenih napovedi ali zakonskih omejitev.

Tabeli 6 in 7 prikazujeta merljive kazalce oz. indikatorje za merjenje rezultatov (okoljskih učinkov) posameznih instrumentov Eko sklada.

Tabela 6: Indikatorji za merjenje rezultatov ugodnega kreditiranja

Ukrep	Kazalci
Ugodno kreditiranje za pravne osebe in samostojne podjetnike posameznike za naložbe v: – okoljsko infrastrukturo – okolju prijazne tehnologije – naložbe v URE in večjo rabo OVE	– zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO ₂ – prihranki energije v GWh letno – proizvedena »zelena elektrika« v GWh letno – zgrajeni kanalizacijski sistemi v km – zgrajeni vodovodni sistemi v km – rekonstrukcija vodovodnih sistemov v km – novozgrajene ali rekonstruirane čistilne naprave v PE – prečiščena odpadna voda v m ³ – prečiščena pitna voda v m ³ – količina predelanih odpadkov v t – količina ločeno zbranih odpadkov v t – število okolju prijaznih prevoznih sredstev – zmanjšanje drugih emisij v ozračje

Ugodno kreditiranje za občane za:	– zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO ₂
– naložbe, ki zagotavljajo prihranke energije, to so naložbe v URE in večjo rabo OVE	– prihranki energije v GWh letno
– naložbe v zmanjšanje porabe vode	– proizvedena »zelena elektrika« v GWh letno
– priklop na javno kanalizacijsko omrežje	– število priklopov na javno kanalizacijsko omrežje
– male čistilne naprave	– število zbiralnikov deževnice
– zamenjava azbestne kritine	– število malih čistilnih naprav
– okolju prijazna prevozna sredstva	– zamenjava in pravilno deponiranje azbestne kritine v m ²
	– število okolju prijaznih prevoznih sredstev

Tabela 7: Indikatorji za merjenje rezultatov nepovratnih sredstev

Ukrep	Kazalci
<p>Nepovratne finančne spodbude za občane in pravne osebe ter samostojne podjetnike posameznike za naložbe v:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nakup električnih vozil – stanovanjske stavbe (URE in raba OVE) – večjo energijsko učinkovitost stavb v lasti pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov 	<ul style="list-style-type: none"> – zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO₂ – prihranki energije v GWh letno – povečanje rabe OVE v GWh letno
<p>Nepovratne finančne spodbude za občine za naložbe v:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nakup okolju prijaznih avtobusov za javni potniški promet, ki kot pogonsko gorivo uporabljajo stisnjen zemeljski plin ali bioplina ali drug okolju prijazen energent 	<ul style="list-style-type: none"> – izboljšanje kvalitete zraka, izkazano v zmanjšanju emisij PM₁₀ (trenutno samo za avtobuse)
<p>Nepovratne finančne spodbude za občine za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gradnjo skoraj ničenergijskih stavb 	<ul style="list-style-type: none"> – zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v t CO₂ – prihranki energije v GWh letno – povečanje rabe OVE v GWh letno
<p>Energetsko svetovanje za občane v okviru mreže ENSVET:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dejavnost brezplačnega informiranja in svetovanja za področje stavb in gospodinjstev, ki ga opravljajo neodvisni strokovnjaki posamezniki – energetski svetovalci v okviru mreže ENSVET 	<ul style="list-style-type: none"> – število nasvetov – zmanjšanje emisij toplogrednih plinov zaradi izvajanja energetskega svetovanja za občane v t CO₂ – prihranki energije v GWh letno zaradi izvajanja energetskega svetovanja za občane (ENSVET) v GWh letno

6. Viri financiranja in finančno poslovanje Eko sklada

Eko sklad svoje delovanje financira z obrestnimi prihodki v delu dodeljevanja ugodnih okoljskih posojil, s povračilom stroškov za izvajanje programa za izboljšanje energetske učinkovitosti, zagotovljenim po Energetskem zakonu in s povračilom stroškov za izvajanje Odlokov o Programih porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe. Vlada Republike Slovenije kot ustanoviteljica odloča o uporabi presežka prihodkov nad odhodki javnega sklada in o pokrivanju presežka odhodkov nad prihodki javnega sklada.

Financiranje delovanja Eko sklada se bo v obdobju 2016-2020 predvidoma nadaljevalo na do sedaj uveljavljen način. Poleg navedenega si bo Eko sklad v okviru razpoložljivih možnosti in potreb v danem trenutku prizadeval tudi za pridobivanje morebitnih dodatnih sredstev.

Sredstva za pokrivanje stroškov izvajanja vsakoletnega programa za izboljšanje energetske učinkovitosti bodo zagotovljena po Energetskem zakonu in na podlagi Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije. Iz zbranih prispevkov za rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti se bodo med drugim pokrivali tudi stroški za organiziranje in izvajanje brezplačnega energetskega svetovanja občanom v okviru mreže ENSVET. Sredstva za pokrivanje stroškov izvajanja Odlokov o Programih porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe pa se Eko skladu zagotavljajo v okviru pogodb, ki se letno sklepajo z ministrstvom, pristojnim za okolje.

Stroške za upravljanje z rezerviranimi sredstvi za sanacijo posledic rudarskih del, nastalih zaradi izkoriščanja mineralnih surovin v pridobivalnih prostorih, bo Eko sklad predvidoma pokrival iz letnega nadomestila za upravljanje, katerega višina je določena z uredbo o rudarski koncesnini in sredstvih za sanacijo.

Pri zadnji sanaciji po ZPDRES je rok potekel 31.12.2015, zato se bo v prihodnjih letih spremljalo samo še postopke družb, katerih stečaji še niso zaključeni, neporabljena sredstva pa so kot načeloma prednostna terjatev, namenjena Eko skladu.

Sredstva za dodeljevanje posojil za financiranje okoljskih naložb so zagotovljena iz lastnih sredstev, to je sklada namenskega premoženja Eko sklada. Poleg tega dodatna sredstva za kreditiranje okoljskih naložb Eko sklad zagotavlja z najemanjem kreditov pri mednarodnih finančnih institucijah in domačih bankah. Na področju kreditiranja so glavni del prihodkov prihodki od obresti danih kreditov ter delno prihodki iz naslova vračil kreditov ECS, danih iz sredstev EU PHARE. Ti prihodki pokrivajo stroške delovanja Eko sklada, ki se nanaša na kreditiranje okoljskih naložb, ter stroške obresti za najete kredite.

Eko sklad se v svoji dejavnosti dodeljevanja ugodnih okoljskih posojil torej financira z obrestnimi prihodki. Na strani odhodkov pa gibanje obrestnih mer vpliva na obrestne odhodke, ki jih Eko sklad plačuje za najete kredite. Tako je poslovanje Eko sklada v veliki meri odvisno od nihanja vodilne obrestne mere Evropske centralne banke in EURIBOR-ja. Morebitno neugodno nihanje obrestnih mer bo Eko sklad lahko v začetni fazi pokrival z nerazporejenim presežkom prihodkov nad odhodki iz preteklih let. V načrtovanem petletnem obdobju si bo Eko sklad prizadeval zagotavljati ugodne pogoje kreditiranja okoljskih naložb, zato si bo prizadeval zagotavljati kar najugodnejše obrestne mere. Za kreditiranje določenih ukrepov URE bodo obrestne mere še nižje na račun subvencioniranja iz sredstev, zbranih na podlagi Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije.

Eko sklad je z opravljanjem dejavnosti kreditiranja izpostavljen kreditnemu tveganju, zato ima razvito metodologijo za merjenje, ocenjevanje in obvladovanje kreditnega tveganja, z namenom, da se izogne

nastanku izgub zaradi nevrčila danih kreditov, kar bi ogrozilo njegovo dolgoročno finančno stabilnost. Poleg tega Eko sklad v skladu z ZJS-1 tekoče razvršča aktivne bilančne in zunajbilančne postavke po tveganosti in ocenjuje višino potencialnih izgub iz naslova kreditnih tveganj, za ugotovljeno morebitno izgubo pa oblikuje ustrezno višino rezervnega sklada kot rezervacije za kreditna tveganja.

Splošni finančni položaj gospodarskih subjektov vpliva tudi na vsakoletno načrtovanje rezervacij za kreditna tveganja. Oblikovanje rezervnega sklada je del poslovne politike, ki omogoča, da Eko sklad kot dober gospodar skrbno ravna in upravlja z namenskim premoženjem in bo tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju od 2016-2020 poskušal ohranjati vrednost namenskega premoženja.

Obvladovanje kreditnih tveganj posameznega dolžnika se bo zagotavljalo z izvajanjem naslednjih ukrepov pred odobritvijo vsakega kredita ali pred sklenitvijo druge pogodbe, ki je temelj nastanka izpostavljenosti Eko sklada, in sicer:

- oceni se finančni položaj posameznega dolžnika;
- oceni se njegova zmožnost zagotavljanja denarnih pritokov v obsegu, potrebnem za redno izpolnjevanje obveznosti do Eko sklada;
- dogovori se o ustreznem zavarovanju terjatev Eko sklada do posameznega dolžnika;
- preveri se izpolnjevanje dolžnikovih obveznosti do Eko sklada v preteklih obdobjih.

Za zagotavljanje učinkovitega upravljanja kreditnega poslovanja pa je ključno ugotavljanje in upravljanje problematičnih posojil, ki se izvaja ves čas trajanja pogodbenega razmerja, in sicer z naslednjimi ukrepi:

- mesečno spremljanje plačevanja obveznosti kreditojemalca;
- zasledovanje informacij o poslovanju kreditojemalca – pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika (reorganizacije, letna poročila, objave in drugo), tekoče spremljanje podatkov o stečajih in prisilnih poravnava;
- izvajanje ustreznih ukrepov izterjave.

Zaradi dolge ročnosti dodeljenih kreditov in nepredvidljivih razmer bo v letih 2016-2020 še naprej dan velik poudarek ustreznemu zavarovanju vračila kreditov Eko sklada.

7. Zaključek

Eko sklad bo tudi v obdobju 2016-2020 nadaljeval s spodbujanjem številnih okoljskih naložb, hkrati pa so predvidene določene spremembe in novosti ter diverzifikacija, skladno z zakonodajo ter smernicami resornih ministrstev, kar za institucijo predstavlja priložnost in hkrati izziv. Ta poslovna politika je med drugim predstavila okvir predvideno razpisanih sredstev za posamezne ukrepe in prejemnike spodbud v predmetnem obdobju, skladno z navedenimi pravnimi in strokovnimi podlagami in usmeritvami ter okoljskimi cilji, kar je potencialnim investitorjem, ki želijo pridobiti sredstva Eko sklada, lahko v pomoč pri srednjeročnem načrtovanju oz. odločanju za posamezne naložbe, ki jih spodbuja Eko sklad.

Eko sklad s svojo dejavnostjo poleg okoljskih učinkov, ki se med drugim kažejo v manjši rabi energije in večji rabi OVE, dosega številne dodatne pozitivne učinke za gospodarstvo in družbo, ki se kažejo npr. v zmanjševanju obsega sive ekonomije in povečevanju davčnih dohodkov v proračun, rasti trajnostnega segmenta gospodarstva oz. trajnostnem razvoju gradbeništva, večji rabi lesa kot strateškega naravnega vira, zmanjševanju odvisnosti od uvoza fosilnih energentov, izboljšanju bivalnega okolja in ugodja ter javnega zdravja, zmanjšanju stroškov gospodinjstev, gospodarstva in javnega sektorja za energijo in energetske revščine ter povečevanju števila neposrednih (storitvenih) in posrednih (proizvodnja materialov in opreme) zelenih delovnih mest.¹¹ Ker gre pri večini spodbujenih naložb za naložbe z visokim deležem domače dodane vrednosti, se povečuje tudi mednarodna konkurenčnost slovenskega gospodarstva na trajnostnem področju, ki se izpostavlja kot ključna gospodarska priložnost in pomemben del trga za generiranje gospodarske rasti ter zaposlovanja v prihodnosti.¹² Ti učinki predstavljajo pomemben prispevek k zasledovanju okoljskih ciljev na eni strani in gospodarskih ciljev na drugi strani. S politiko pametnih ukrepov, t.j. ciljno naravnostjo, prilagajanjem, krepitvijo obsega in raznolikostjo, Eko sklad predstavlja ključni člen prizadevanj na poti v zeleno družbo.

---

¹¹ Predpostavljenih je do 19 delovnih mest na 1 milijon EUR naložb v učinkovito rabo energije (Energy Efficiency Industry Forum v DSEPS).

¹² United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2009). A Global Green New Deal for Climate, Energy, and Development. Prav tako Evropska komisija (DG Environment), GHK, Cambridge Econometrics in Institute for European Environmental Policy. (2007). Links between the environment, economy and jobs.